

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z HISTORII**

POZIOM ROZSZERZONY

17 MAJA 2016

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 26 stron (zadania 1–24). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza to test, część druga wymaga analizy materiałów źródłowych, a część trzecia — napisania krótkiego wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Czynności zaplanuj tak, aby możliwe było rozwiązanie zadań z trzech części arkusza w ciągu 180 minut.
4. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Godzina rozpoczęcia:
9:00**

**Czas pracy:
180 minut**

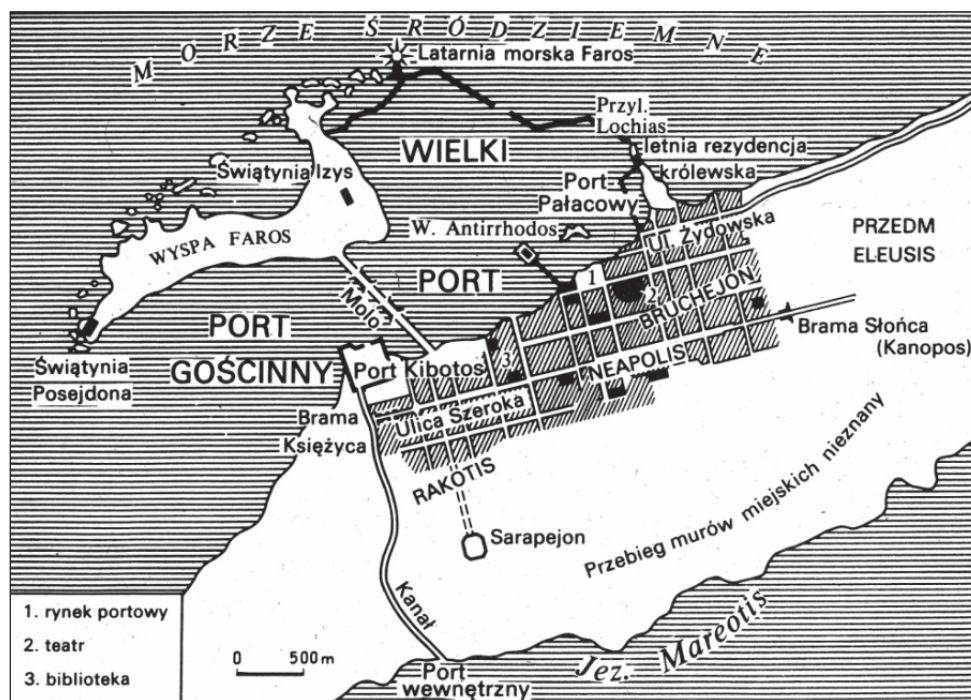
**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

CZEŚĆ I – Test (20 punktów)

Zadanie 1. (1 pkt)

Na podstawie planu i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

J. Dowiat, *Historia 1*, Warszawa 1981, s. 104.

Podaj nazwę miasta przedstawionego na planie. Uzasadnij swoją odpowiedź.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (1 pkt)

Na podstawie tekstów źródłowych oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Źródło 1. Fragment komedii Eurypidesa

W czym to zapaśnik albo szybkobiegacz,
Dyskopol, ten co w szczękę umie walić,
Zdobywszy wieniec, pomoże ojczyźnie?
Czy z wrogiem walczyć będą, dzierżąc w rękach
Dyski, przez tarcz rząd przebiją się pięścią,
Wygnają wrogów tak ze swej ojczyzny?
Nikt nie wygłupia się tak, gdy mu grozi
Stal ostra.

S.G. Miller, *Starożytni olimpijczycy*, Warszawa 2006, s. 184.

Źródło 2. Fragment mowy Alkibiadesa z 415 r. p.n.e.

Ateńczycy! Należy mi się dowództwo bardziej niż komu innemu [...] i uważam się za godnego tego urzędu; bo właśnie to, za co mnie potępiają, przynosi moim przodkom i mnie samemu sławę, a ojczyźnie pożytek. Dzięki przepychowi, jaki roztaczałem na igrzyskach w Olimpii, Hellenowie nabrali przesadnego wyobrażenia o potędze naszego państwa, choć przedtem sądzili, że zostało ono wojną zrujnowane; wystąpiłem tam mianowicie z siedmiu zaprzęgami, czego przedtem nie zrobił żaden prywatny człowiek w Grecji, wziąłem drugą i czwartą nagrodę i wszystko przygotowałem tak, by było godne odniesionego zwycięstwa. Takie wystąpienia tradycyjnie przynoszą zaszczyt i każą wnioskować o potędze.

Tukidydes, *Wojna peloponeska*, Warszawa 2003, s. 325.

Wyjaśnij, na czym polega różnica w ocenie znaczenia sukcesów sportowych, zaprezentowana w obu źródłach.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (1 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Plutarch, *Żywoty sławnych mężów*

W pewnym czasie Cezar przybył do miasta Luki na spotkanie z wielu znakomitymi Rzymianami. Tam Pompejusz i Krassus na osobnym z nim spotkaniu postanowili energiczniej zabrać się do dzieła i cały rząd przejąć w swoje ręce: Cezar ma pozostać przy dotychczasowym dowództwie wojskowym, a Pompejusz i Krassus przejmą dowództwo i wojska na innych frontach [...].

A. Paner, J. Iluk, *Na tabliczce, papirusie i pergaminie. Źródła historyczne. Starożytność. Średniowiecze*, Koszalin 1997, s. 76.

Podaj stosowaną w historiografii nazwę porozumienia, o którym mowa w tekście.

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.
	Maks. liczba pkt	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 4. (2 pkt)

Na podstawie tekstów źródłowych oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Źródło 1. Fragment *Historii rzymskiej* Appiana z Aleksandrii

Posiadacze ziemi państwowej nadal jednak odkładali jej podział pod rozmaitymi pozorami jak najdalej. Niektórzy wysuwali pomysł, żeby tym wszystkim sprzymierzeńcom, którzy najbardziej przeciwstawiali się podziałowi ziemi, nadać obywatelstwo rzymskie [...], ale senat oburzał się na to, by z poddanych robić uprawnionych obywateli. [...] Wśród takich nastrojów wystąpił, radośnie witany, jako kandydat na trybuna ludowego Gajusz Grakchus [...]. Wybrany z olbrzymim zapalem natychmiast podjął akcję skierowaną przeciwko senatowi, zgłosiwszy prawo wyznaczające każdemu człowiekowi z ludu miesięczną rację żywnościową na koszt państwa [...].

Appian z Aleksandrii, *Historia rzymska*, [w:] *Rzym starożytny*, oprac. L.T. Błaszczyk, Warszawa 1964, s. 20–21.

Źródło 2. Fragment *Historii rzymskiej* Appiana z Aleksandrii

W tym samym czasie na terenie Italii, w Kapui, gdzie [...] szkolono gladiatorów, wystąpił Trak [...]. Kiedyś wojował on z Rzymianami i dostał się do niewoli, po czym sprzedano go do szkoły gladiatorów. Przekonał tu około 70 towarzyszy niedoli, że lepiej narażać życie dla zdobycia wolności aniżeli dla popisywania się na widowisku, przemógł wraz z nimi strażę i zbiegł. Uzbroiwszy się w laski i sztylety, które odebrali jakimś podróżnym, schronili się na górę Wezuwiusz; przyjmował tu [...] uciekających masowo niewolników [...] i uprawiał rozbój w okolicy wraz z podwładnymi wodzami, gladiatorami [...]. Ponieważ dzielił się równo łupami, szybko skupił wokół siebie mnóstwo ludzi.

D. Ostapowicz, S. Suchodolski, D. Szymikowski, *Od Hammurabiego do Fukuyamy. Nowa matura z historii. Przekazy źródłowe z ćwiczeniami*, t. I, *Od starożytności do 1789 roku*, Gdańsk 1999, s. 35.

Podaj dwie społeczne i dwie polityczne przyczyny kryzysu republiki rzymskiej.

Przyczyny społeczne:

.....

.....

.....

.....

Przyczyny polityczne:

.....

.....

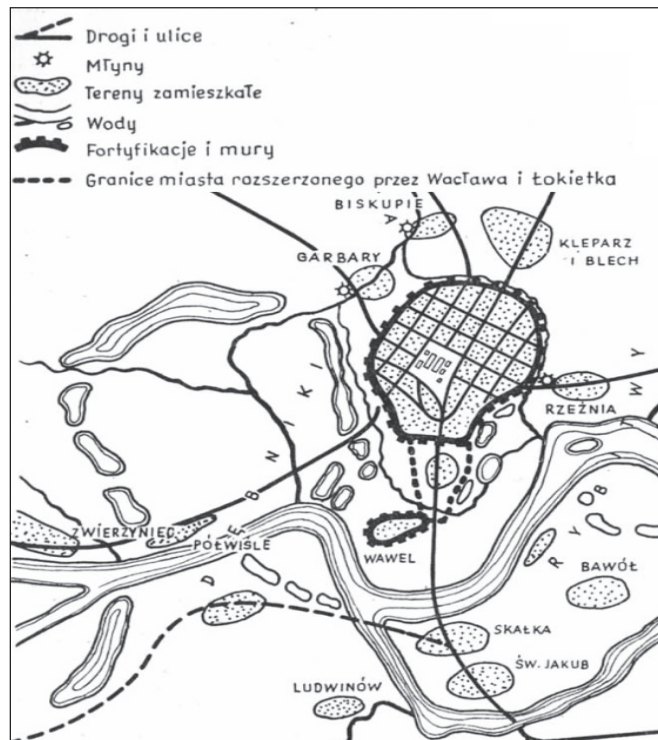
.....

.....

Zadanie 5. (2 pkt)

Na podstawie planu miasta, tekstu źródłowego oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Źródło 1. Plan. Kraków w XIV wieku

J. Mitkowski, *Lokacja Krakowa i powstanie układu urbanistycznego miasta*, „Ochrona Zabytków”, 8/3 (30) 1950, s.159.

Źródło 2. Z przywileju lokacyjnego dla miasta Krakowa

Wójtowie zaś w tym mieście po skończeniu się wolnizny zajmą co szóste dworzyszczce ze wszystkich wieczyście i swobodnie [...]. Przyzwalamy także [...], aby wójtowie pomienieni swobodnie bez wszelkiej opłaty i cła naszego wieczyście towary swoje przewozili i przechodzili przez całe nasze władztwo [...]. Również nadajemy miastu prawo używania rzeki Wisły [...], w niej będzie wolno swobodnie łowić ryby, a pomienieni wójtowie będą mogli zbudować trzy młyny i dzierżyć je prawem dziedzicznym bez żadnej opłaty [...].

Wiek V–XV w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 230–231.

Uzasadnij, że źródło 1. i źródło 2. odnoszą się do lokacji na prawie niemieckim. W swojej odpowiedzi odwołaj się do obu źródeł.

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	4.	5.
	Maks. liczba pkt	2	2
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 6. (1 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Fragment opracowania historycznego

Kardynał genewski, przeciągnawszy podstępnie na swą stronę trzech kardynałów, którzy dotąd stali po stronie papieża Urbana, kazał się wybrać papieżem, czyli raczej antypapą, i zmieniwszy swe imię Robert, nazwał się Klemensem VII. [...] [C]hociaż opierał się na łasce Joanny, królowej Sycylii, czyli Neapolu, nie śmiał wszakże pozostać w obrębie jej królestwa, lecz z kardynałami swymi przeniósł się do Francji i został przyjęty przez króla francuskiego.

D. Ostapowicz, S. Suchodolski, D. Szymikowski, *Od Hammurabiego do Fukuyamy. Nowa matura z historii. Przekazy źródłowe z ćwiczeniami*, t. I, *Od starożytności do 1789 roku*, Gdańsk 1999, s. 196.

Podaj nazwę okresu w dziejach Kościoła, w czasie którego miało miejsce wydarzenie opisane w tekście.

.....

Zadanie 7. (1 pkt)

Na podstawie źródła oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Rzeźba

Encyklopedia szkolna. Historia, Warszawa 1993, s. 349.

Podaj nazwę stylu, dla którego reprezentatywna jest rzeźba, oraz wskaż jego jedną cechę.

.....

.....

Zadanie 8. (1 pkt)

Na podstawie treści mapy zaproponuj dla niej tytuł.

Uwaga: tytuł powinien zawierać określenie tematu i wskazanie czasu wydarzeń, których mapa dotyczy.

A. Kersten, *Historia powszechna. Wiek XVII*, Warszawa 1979, s. 119.

Proponowany tytuł:

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	6.	7.	8.
	Maks. liczba pkt	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 9. (1 pkt)

Na podstawie tekstów źródłowych oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Źródło 1. Fragment testamentu politycznego

Lenistwo, żądza użycia i głupota, oto przyczyny przeszkadzające władcom w pełnieniu ich szlachetnego urzędu, jakim jest uszczęśliwianie ich ludów [...]. Zaniedbywanie obowiązków względem poddanych staje się wprost czymś zbrodniczym [...]. Panujący jest pierwszym sługą państwa.

Historia nowożytna 1648–1789. Wybór tekstów, oprac. K. Piwarski, Warszawa 1954, s. 139–140.

Źródło 2. Fragment opracowania historycznego

Król pruski [...] w latach pięćdziesiątych XVIII wieku rozdawał sadzonki ziemniaków chłopom. Oni jednak nie przyjęli podarunku z entuzjazmem. Żeby ich zachęcić, król zastosował fortel. Przy królewskich plantacjach ziemniaków postawił pokaźną straż, mającą chronić bulwy przed złodziejami. Królewska sztuczka zadziałała: chłopci, przekonani o dużej wartości sadzonek, zaczęli je wykradać i sadzić na swych polach.

Prusy. Wzlot i upadek, Pomocnik Historyczny „Polityki”, 3/2012, s. 59.

Podaj nazwę formy ustrojowej państwa rządzonego przez władcę, którego poglądy i działania scharakteryzowano w obu tekstach.

.....

Zadanie 10. (1 pkt)

Na podstawie tekstu oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Fragment hymnu *Boże coś Polskę* z 1816 r.

Boże! Coś Polskę przez tak liczne wieki
Otaczał blaskiem potęgi i chwały,
I tarczą swojej zasłaniał opieki
Od nieszczęść, które przywalić ją miały;

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie.
Naszego Króla zachowaj nam Panie!

[...]

Ty, coś na koniec nowymi ją cudy
Wskrzesił i sławne z klęsk wzajemnych w boju
Połączył z sobą dwa braterskie ludy,
Pod jedno berło Anioła pokoju.

<http://literat.ug.edu.pl/>

Napisz, jak nazywał się car z dynastii Romanowów, do którego odnoszą się słowa *Naszego Króla*.

.....

Zadanie 11. (1 pkt)

Na podstawie źródła oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Ocena margrabiego Wielopolskiego dokonana przez współczesnego historyka

Wielopolskiego odrzuciła i potępiła ogromna większość współczesnej mu polskiej opinii publicznej. Branka, uznana przezeń za „przecięcie wrzodu”, okazała się katalizatorem wybuchu. Jeśli więc za kryterium oceny politycznej uznać wyłącznie skuteczność, to sąd posługujący się takim pragmatycznym kodeksem musi potępić margrabiego.

Po klęsce powstania, w epoce represji i rusyfikacji, ocena Wielopolskiego ulega jednak zmianie. Rację przyznaje mu wielu niedawnych przeciwników i przedstawicieli następnego pokolenia. Dawni biali dość licznie żałują postawy z lat 1861–1864. Powstańcy „romantyzm polityczny” potępia wielogłosowy chór, a najlepiej słyhać krakowskich stańczyków i warszawskich pozytywistów. Wydaje się, że zmarły w 1877 r. margrabia odnosi zwycięstwo zza grobu. Ale gdy z XX wiekiem odradzają się aspiracje niepodległościowe i wraca kult patriotycznego czynu, odżywa obraz namalowany przez czerwonych: Wielopolski w kostiumie kolaboranta i zdrajcy.

J. Słomińska, *150 lat po...*, „Wiedza i Życie” 2013, nr 32, s. 7.

Wyjaśnij, z czego wynikają dwie różne oceny działalności Wielopolskiego.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	9.	10.	11.
	Maks. liczba pkt	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 12. (1 pkt)

Na podstawie ilustracji oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

A. Radziwiłł, W. Roszkowski, *Historia 1871–1939*, Warszawa 1998, s. 53.

Odwołując się do elementów graficznych rysunku, uzasadnij, że ma on charakter propagandowy.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 13. (1 pkt)

Na podstawie tekstu oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Fotografie ze spotkań przywódców USA i ZSRR

1.

<http://articles.latimes.com>

2.

<http://histmag.org>

3.

<http://portalwiedzy.onet.pl>

4.

<http://histmag.org>

Zaznacz szereg cyfr, który przedstawia fotografie ze spotkań przywódców USA i ZSRR ułożone w kolejności chronologicznej.

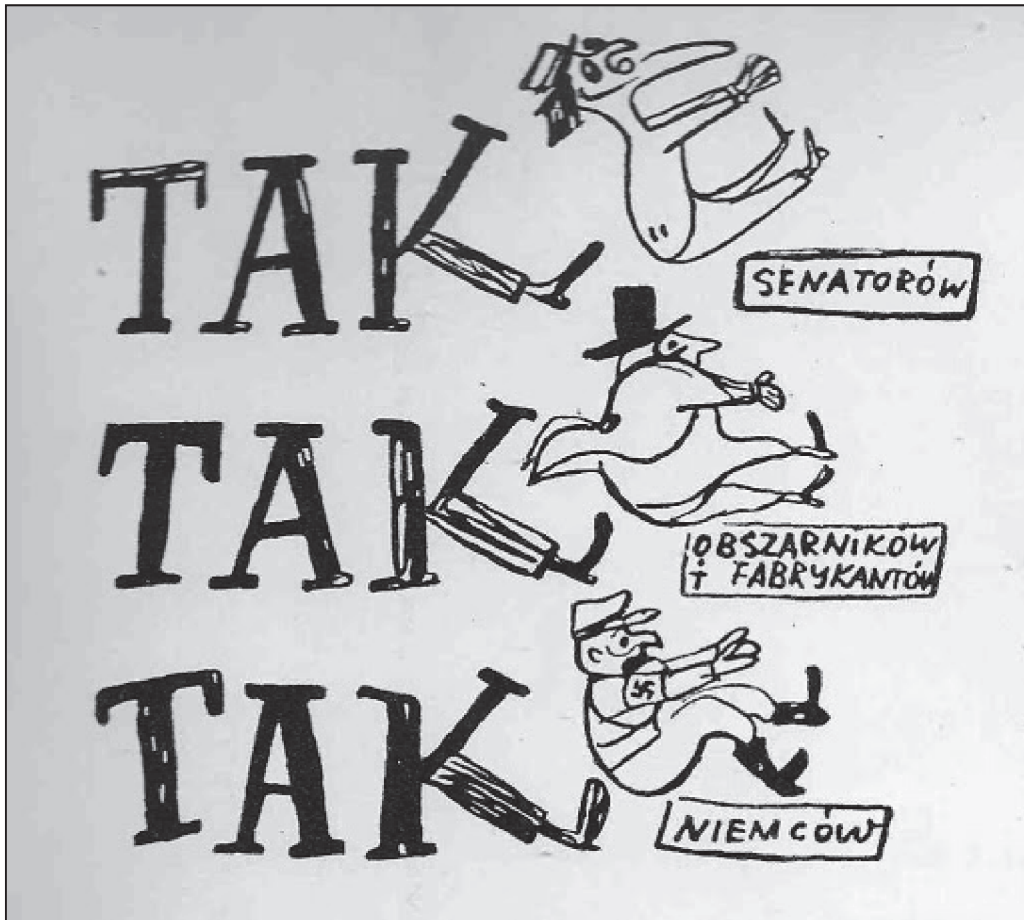
- A. 1, 3, 4, 2.
- B. 1, 2, 4, 3.
- C. 2, 1, 4, 3.
- D. 2, 3, 1, 4.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	12.	13.
	Maks. liczba pkt	1	1
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 14. (2 pkt)

Na podstawie plakatu oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Plakat propagandowy

www.plakaty.poszukiwania.pl

Interpretując elementy graficzne plakatu, wyjaśnij jego cel propagandowy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 15. (2 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Takie grupy muzyczne jak The Beatles i The Rolling Stones tworzyły niepowtarzalną oprawę muzyczną. [...] Stroje zmieniły się radykalnie. Młode kobiety zrezygnowały z usztywnianych spódnic i polubiły mini, obcisłe sukienki i podkoszulki. [...] Młoda kultura stworzyła własny prąd artystyczny [...], którego najbardziej znanym przedstawicielem był Andy Warhol.

Zarys historii powszechnej, red. D. Kołodziejczyk, Warszawa 1999, s. 512.

15.1. Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Opisane zmiany zostały zapoczątkowane, kiedy w Polsce I sekretarzem KC PZPR był

- A. Bolesław Bierut.
- B. Władysław Gomułka.
- C. Edward Gierek.
- D. Wojciech Jaruzelski.

15.2. Podaj nazwę kierunku w sztuce, którego reprezentantem był Andy Warhol.

.....

Zadanie 16. (1 pkt)

Na podstawie ilustracji oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

www.learntravelart.com

Podaj rok i nazwę wydarzenia, do którego nawiązuje ilustracja.

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	14.	15.	16.
	Maks. liczba pkt	2	2	1
	Uzyskana liczba pkt			

TEMAT: ROLA KOBIET W ŻYCIU RODZINNYM, SPOŁECZNYM I POLITYCZNYM OD STAROŻYTNOŚCI DO XX WIEKU

CZEŚĆ II – Analiza źródeł wiedzy historycznej (10 punktów)

Źródło A

Fragment opracowania historycznego

Zaznawały w społeczeństwie wielkiej czci. Przysługiwało im prawo do liktora, kiedy przebywały w mieście, a w teatrze zajmowały honorowe miejsca. Nie składały przysięgi w sądzie jako świadkowie, mogły wyblagać ulaskawienie od kary śmierci dla spotkanych po drodze skazańców. Obywatele ustępowali im miejsca na ulicy. Kandydatki [...] wybierał kapłan najwyższy spośród sześć- lub dziesięcioletnich dziewcząt pochodzących z szanowanych rodów patrycjuszowskich. Obowiązki swe wykonywały one przez trzydzieści lat, po czym mogły się wycofać do życia świeckiego, zwykle jednak pozostawały w swym stanie aż do końca życia.

O. Jurewicz, L. Winniczuk, *Starożytni Grecy i Rzymianie w życiu prywatnym i państwowym*, Warszawa 1970, s. 194.

Na podstawie źródła A oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 17. (1 pkt)

Podaj stosowaną w historiografii nazwę kapłanek, do których odnosi się fragment tekstu, oraz nazwę cywilizacji, w której pełniły one swoje funkcje.

Nazwa kapłanek:.....

Nazwa cywilizacji:.....

Źródło B

Miniatura z *Wirginaliów* Karola VII

Na podstawie: R. Pernoud, *Kobieta w czasach katedr*, Warszawa 1990, ilustracja barwna nr VIII.

Na podstawie źródła B oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 18. (1 pkt)

Podaj nazwę wydarzenia z historii stosunków angielsko-francuskich, które związane jest z przedstawioną na miniaturze postacią.

.....

Źródło C

Kobieta w świecie rycerzy

Przykładem takiej „modelowej” królowej może być [...], żona polskiego króla [...], zwana „matką królów”. [...] Wszechstronnie wykształcona, niezwykle ambitna, miała wielki wpływ na męża i tylko przez niego oraz przez swe dzieci (a miała ich trzynaścioro) realizowała swe ambicje [...].

M. Bogucka, *Gorsza pleć, Kobieta w dziejach Europy od antyku po wiek XXI*, Warszawa 2005, s. 58.

Źródło D

Kobiety a świat polityki w XVI–XVIII w.

W pierwszej połowie XVI w. [...] chciała zbudować w Rzeczypospolitej silną władzę królewską, opierając się na zgromadzonym wielkim majątku. Pogwałcenie przez nią panującego wzorca spowodowało wybuch tak ostrego konfliktu, że w końcu musiała wyjechać z Polski [...].

M. Bogucka, *Gorsza pleć, Kobieta w dziejach Europy od antyku po wiek XXI*, Warszawa 2005, s. 193.

Na podstawie źródeł C i D oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Zadanie 19. (2 pkt)

19.1. Podaj imię królowej opisanej w źródle C oraz ród, z którego pochodziła.

.....

19.2. Podaj imię królowej opisanej w źródle D oraz ród, z którego pochodziła..

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	17.	18.	19.1.	19.2.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Źródło E
Obraz Jana Rosena

www.pinakoteka.zascianek.pl

Źródło F
Fragment hasła encyklopedycznego

[...] [B] była jedną z kilkunastu młodych kobiet, które wzięły czynny udział w walkach [...], uczestniczyła w działaniach zgrupowania powstańczego K. Załuskiego na Żmudzi, w czerwcu dołączyła do przybyłego z Królestwa Polskiego oddziału gen. D. Chłapowskiego, który mianował ją honorowym dowódcą 1. Kompanii formowanego 21. Pułku piechoty; później znalazła się w korpusie gen. A. Giełguda, ale odmówiła przejścia wraz z jego armią granicy pruskiej; w czasie samodzielnego przedzierania się w kierunku Warszawy zachorowała i zmarła. [...] [Z] czasem stała się bohaterką legendy powstańczej.

Wielka Encyklopedia PWN, t.21, s.139

Na podstawie źródeł E i F oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 20. (2 pkt)

Podaj imię i nazwisko bohaterki, którą przedstawiają oba źródła, a także nazwę powstania narodowego, w którym brała ona udział.

Imię i nazwisko: .....

Nazwa powstania: .....

Źródło G

Fragment opracowania historycznego

Żałoba ta, zwana także żałobą narodową Polek, ogłoszona została [...] tuż po pogrzebie pierwszych pięciu ofiar zastrzelonych w Warszawie przez carskie wojsko w czasie manifestacji patriotycznej. Głosiła ona słowami, których autorstwo przypisywano arcybiskupowi Antoniemu Melchiorowi Fijałkowskiemu: „Wszystkie części odwiecznej Polski przywdziewają na czas nieograniczony żałobę; kobiety tylko w dzień ślubu suknię białą. [...] Dziś i od lat wielu godłem naszym jest cierniowa Korona, ta sama którąśmy w dniu wczorajszym uwieńczyli trumny ofiar poległych”.

A. Krypczyk, *Czarna sukienka. Wizerunek Polki [...]*, [w:] *Rozprawy Muzeum Narodowego w Krakowie. Seria Nowa*, t. V, 2012, s. 125.

Źródło H

Odezwa o rezygnacji z żałoby narodowej

Żałobny ubiór naszych niewiast ma teraz służyć wrogom naszym za pozór do nowych, w dziejach cywilizowanego świata niesłychanych okrucieństw [...].

Gdyby Moskwa groziła nam tylko majątkową ruiną i osobistą katuszą, nie zadziwiłoby świata wytrwanie w przyjętym obyczaju żałoby. Są jednak świętości, dla ocalenia których należy poświęcić najdroższe uczucia serca; do takich świętości prawy Polak zalicza honor i wstyd niewieści [...]. Dlatego Rząd Narodowy w zdjęciu żałoby nie będzie widział odstępstwa od świętej sprawy [...].

Każdy, byle prosty i skromny ubiór, jaki Polka przywdzieje, będzie dla niej żałobą. Nie potrzebujemy protestować kolorem sukni, kiedy krwią protestujemy przeciw najazdowi.

Polska w latach 1795–1864. Wybór tekstów źródłowych do nauczania historii, oprac. I. Rusinowa, Warszawa 1986, s. 276–277.

Na podstawie źródeł G i H oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 21. (1 pkt)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Informacje zawarte w źródłach F i G odnoszą się do sytuacji w czasie powstania styczniowego.	P	F
2.	Żałoba narodowa, o której wprowadzeniu informuje źródło F, miała obowiązywać na ziemiach trzech zaborów.	P	F
3.	Przyczyną odwołania żałoby narodowej były represje władz rosyjskich wobec Polek.	P	F

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	20.	21
	Maks. liczba pkt	2	1
	Uzyskana liczba pkt		

Źródło I

Fragment opracowania historycznego

Tak więc według *Kodeksu* siedziba żony jest tam, gdzie mieszka mąż, żona musi mieć obywatelstwo takie jak mąż. Wspólnota majątkowa jest w małżeństwie normą i podlega męskiej kontroli. Nawet w wypadku zawarcia intercyzy inaczej postanawiającej, żona nie może dysponować majątkiem samodzielnie. Bez zgody męża nie może też stawać w sądzie ani podejmować działań prawnych. Zakazane zostało dochodzenie ojcostwa i występowanie o alimenty.

M. Bogucka, *Gorsza płeć, Kobieta w dziejach Europy od antyku po wiek XXI*, Warszawa 2005, s. 246.

Na podstawie źródła I oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Zadanie 22. (2 pkt)

22.1. Podaj nazwę zacytowanego aktu prawnego, który obowiązywał w wielu państwach ówczesnej Europy.

.....

22.2. Rozstrzygnij, czy ten akt obowiązywał na ziemiach polskich. Odpowiedź uzasadnij.

.....
.....
.....

Źródło J

Fragment opracowania historycznego

„Zo” była żołnierzem. Zabiegała o powrót do kraju. Upominała się o nią w depe szach Warszawa. Była tam bardziej potrzebna niż tutaj w Londynie. Skoro się zorientowała, że jej powrót drogą lądową zająłby co najmniej cztery tygodnie czasu, zdecydowała się na skok. Ukończyła kurs spadochronowy i jako Elizabeth Watson wylądowała po północy, 10 września 1943 roku, w rejonie Grodziska Mazowieckiego.

J. Szatsznajder, [...] *Z Polski do Polski*, Wrocław 1990, s. 237–238.

Na podstawie źródła J oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 23. (1 pkt)

Podaj, stosowaną w historiografii, nazwę żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie z czasów II wojny światowej, szkolonych przez Kierownictwo Operacji Specjalnych (SOE), do których zaliczała się bohaterka przedstawiona w tekście.

.....

BRUDNOPIS